

Legendami opředěný Říp

Jistě každý zná legendární pověst o praotci Čechovi, který přišel na bájnou horu Říp. Touto pověstí si Říp navždy vydobyl místo mezi symboly českého státu. Je to malé přirovnání k jedné chovatelské legendě, a tou je přítel Jaroslav Holaj, který ze svého bydliště hledí právě na horu Říp, žije v tomto kraji již od narození a svěmu rodnému domu zůstal věrný do teď. Jeho předkové jistě pocházejí z družiny, která se usadila právě na Řípu slavnou větou: „Podejděme pod tuto horu, tam dětem, skotu odpočineme“. Tam už musel vzniknout ten genetický základ pana Holaje k chovatelství, který na něj přenesli jeho předkové. Chovatelem se člověk rodí a pan Holaj je úžasným důkazem.

Přítele Jaroslava Holaje zná v kraji snad každý. Drobný vitální pán, vždy připravený zapísovat na každé výstavě. Nikdo by mu neřekl, že v tomto roce 2011 oslaví krásné a úctyhodné jubileum. Bydlí u chovného rybníka, který obhospodařuje jeho syn, v Kostomlatech pod Řípem. Příjemný udržovaný domeček, s velkým polem a dalším rybníčkem se pstruhy, kde vás již u vchodu upozorní cedule Jaroslav Holaj – plemenný chov velkých světlých stříbřitých králíků na to, že na pozemku se nachází poklad, kterému se říká základ českého chovatelství. Ano, přítel Holaj se věnuje již od roku 1985 chovu stříbřitých králíků, stříbřítým záměrně proto, že dříve bylo plemeno králíka velký světlý stříbřitý nazýváno francouzským světlým stříbřitým. A od roku 1995 se stal členem Klubu chovatelů králíků velkých světlých stříbřitých, odkud byl vrácen k plemennému chovu, kte-

1 Jaroslav Holaj. **2** Ve své síni slávy. **3** Vídeňští bílí jsou doplňkem chovu pana Holaje. Na snímku je chovný samec a samice.

ry získal v roce 1998 a drží si jej dodnes.

Pachatelem byl strýc

Jaroslava Holaje přivedl k chovatelství jeho strýc, který byl sám členem v ZO ČSCH Ctiněves a kam také ve svých 21 letech v roce 1957 pan Holaj vstoupil. Nebyla to však jeho jediná základní organizace. Od roku 1971 až do současnosti se mu domovem stala Základní organizace ČSCH Rovné pod Řípem, kde pokračovala jeho legendární cesta chovatelstvím. Rovněž tak stříbřítí nebyli prvními králíky, kteří pana Holaje zaujali. Nejdříve to byli vídeňští bílí, které chová dosud a činily velké. K organizovanému chovatelství se ale dostal hlavně přes holuby. Začínal s čes-

kými staváky, choval i polské rysy a německé výstavní holuby. Pan Holaj pochází ze zemědělské rodiny a jako jediný se organizovanému chovatelství věnuje. Jeho syn se věnuje rybníkářství a sportovnímu rybolovu. Pan Holaj i se ženou mu ochotně pomáhají a právě na jejich pozemku se nachází pstruhový rybníček, který společně obhospodařují.

Cesta chovatelstvím

Na otázku kdo je jeho velkým přítelem a rádcem hned odpovídá, že určitě kamarád a přítel Václav Chmelík, který je též členem v ZO

V ZO ČSCH Ctiněves mu v začátcích byli velkými poradci př. Plíva a Patka. V domovské základní organizaci, kde je 21 chovatelů, pořádají každoročně začátkem května pouťové výstavy. Zde Jaroslav Holaj již 40 let zastává funkci předsedy revizní komise. Rád vzpomíná na doby, kdy se výstavy konaly na legendárním Řípu. Nyní má základní organizace v Rovném svůj chovatelský areál, kde výstavy pořádá. A jak pan Holaj vidí dnešní chovatelství? „Teď je chovatelství pestřejší, než kdyysi. Je dostatek chovného materiálu a k plemenitbě je snazší cesta. Dříve jsme jezdili pro chovná zvířata do Lipska. Jsou i lepší chovatelské areály. Rád jezdím do areálu ZO ČSCH Týniště

udu ke králíkům“, dodává přítel Holaj. I v klubu má př. Holaj velkého kamaráda, a tím je Josef Molič. Chovatelství se věnuje maximálně, snaží se pomáhat na všech výstavách v okolí, na Krajské výstavě v Lysé nad Labem a zmiňované speciálce. Zvířata svým kamarádům rád doveze na výstavu a na oplátku je velmi potěšen, když někdo pomůže jemu. Nemůže si vynachválit spolupráci s přítelem Moukou ze Žalan, který mu doveze zvířata na celostátní výstavu a zpět. A rád využívá zájezdů právě na celostátní výstavy. Nikdy nezapomene na to, jak se svými kamarády zapíjel titul šampaňským v získaném poháru. „To jsou chvíle, na které člověk vzpomíná celý život.“

Chovatelský útulno

Jaroslav Holaj má své svěřence umístěné pod přístřeškem, kde tráví každou volnou chvíli. Králíky chová nejen ve zděných králíkárnách, ale i v těch klasických dřevěných. Přesto, že králíků má hodně, i ve svých letech bylo v chovném zařízení uklizeno. Hned vedle králíkáren má rybníček se pstruhy a voliéry s papoušky zpěvavými a andulkami. Celoročně krmí své králíky senem, které si sám suší a podestýlá slámou. Krmí ječmenem, ovsem a granulími, v poměru 2:1:1. Samice krmí nahým ovsem. Své svěřence napájí odstátou vodou a 2x do týdne do ní přidává ocet. To je

Rovné. Mezi další patří chovatelé a posuzovatelé Stanislav Ekrť a Jaroslav Verner, protože, jak sám říká: „Když jsou u Chmelíkovy, jsou i moji.“ nad Orlicí, kde se pořádají speciální klubové výstavy stříbrňáků a já si v bačkůrkách z pokoje se-

základ, který drží chov. Samice připouští 2x ročně a to tak, aby měl lednové a březnové vrhy. Březost samice pozná pohmatem (palpací). Při chovatelském zařízení má i karanténu pro nově dovezená zvířata, kam je umísťuje po dobu jednoho měsíce. K dosažení dobrých výsledků na výstavách rozděluje ve třech měsících věku králíků zvířata do samostatného kotce. A jak sám říká: „Vážím si každé udělené ceny a poháru“. Svoji síň slávy má v podkroví domečku a o každém ocenění rád povídá. Pečlivě vede plemennou knihu a o všem má evidenci. Pana Holaje nelze na ničím nachat. Přesně ví, jaké jsou propozice pro plemenné chovy. Dříve plemenné chovy uznávaly komise pro plemenné chovy z řad posuzovatelů, jezdily přímo k chovateli a kontrolovaly chovatelské zařízení, zvířata a veškerou evidenci chovatele o chovu. Potom uznaly či neuznaly plemenný chov. Nyní v době úsporných opatření se plemenné chovy uznávají na výstavě v Lysé nad Labem vystavením osmi králíků s minimálním oceněním 94 bodů. To je na jednu stranu ekonomicky a časově výhodné pro komisi, ale nevidí

chovatelské zázemí. Na otázku, co je lepší, asi teď nebudeme schopni odpovědět. V Klubu chovatelů velkých světlých stříbřitých králíků se provádí typizace u samců od 94,5 bodů a u samic od 94 bodů. Typizují se jen dospělá zvířata. Zvláštností speciální klubové výstavy je i to, že i mláďata se bodují v jednotlivých pozicích, což je pro chovatele přínosem. A abychom byli v obraze, zavedl nás pan Holaj i do rybářského domku, který vlastní jeho syn. I když rybářství nepatří do „našeho drobnochovatelství“, opět je na co koukat.

Šikovnost, skromnost a píle

Jaroslav Holaj za 55 let chovatelství mnoho zažil. Vází si nesporně svých kamarádů a skromně vypráví o svých oceněních. Vzpomíná na celostátní výstavy v Hustopečích, Přeově a Táboře, kdy na jedné z celostátních výstav obdržel titul Mistr ČR a na další – v roce 2007 – obdržel ocenění na nejlepší samici Vss. Ocenění mu jistě patří za jeho neskonalou šikovnost a píli, které z něj úplně vyzárají. Na rozdíl od nás bez problému zvládl pobyt v mrazu a oběta-

vě běhal od rybníka ke králíkárnám.

Abychom celý ten příběh dotáhli do konce, prozradíme, že panu Holajovi bude 9. února 75 let. Celý den se nám věnoval s obrovským nasazením, energií a výřečností byl přímo nabíť. Dokázal dokonale popsat své plemeno králíka, kterému se věnuje již 26 let. Proto bychom rádi za všechny popřáli panu Holajovi vše krásné do dalších let, hlavně zdraví a aby dál byl věrný chovatelství, které ho celý život naplňuje. Z takových lidí je třeba čerpat zkušenosti a naslouchat jim. To jsou ti držáci českého chovatelství.

Text a foto MARKĚTA a MIROSLAV PAWLASOVI

4 Síla hrudních končetin chovného samce je na snímku znatelná. **5** Chovný samec z 23 linie z roku 2009 a oceněný 95,5 body. **6** Vyrovnaná krycí barva se stejnou stříbřitostí. **7** Na zahradě rodiny Holajových je rybníček s mladými pstruhy, kterým se musí stále okysličovat voda, a které krmí granulami **8** U rybníčku mají své místo voliéry s papoušky.

